

**EDUARDS
VEIDENBAUMS
DZEJA**

Z ZVAIGZNE

821.174-1
Ve 174

Vāka dizaina un ilustrācijas autore *Krista Jūlija Kreišmane*

Sakārtotāja *Daina Randare*

Grāmatā izmantota 1961. gada Eduarda Veidenbauma
Kopoto rakstu I sējuma izdevuma tekstoloģija.

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs, kura sagatavošanā ieguldīts liels radošais darbs un finanšu līdzekļi. Darba reproducēšana vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums. Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā.

© Eduards Veidenbaums
© Sakārtojums, Daina Randare, 2002
© Izdevums, mākslinieciskais noformējums,
Apgāds Zvaigzne ABC, 2020
ISBN 978-9934-0-8720-2

*Vēl desmit divdesmit gadu,
Un lugai būs pienācis gals...*

* * *

Ar šīs zemes vareņiem kopā tu varēji būt
Un valdīt, un kārumus baudīt, un līgsmot ik dienas,
Bet cilvēku bēdas un trūkumus sirds tevīm jūt,
Un tumsības slogus, un nastas ikvienas.
Un, tēvijas neatzīts, svešumā dodies tu tāļi
Un sludini taisnību, māci, ka cilvēki brāļi,
Ka pasaules mantas mums nespēj mierināt prāta,
Ja ticības trūkst un mīlestīb' sirdī nav krāta.
Tu priekus tiem nesi, kas tumsībā, grūtībā smaka,
Tu vārguļu sagrauztām sirdīm bij' dzīvības aka,
Tu cilvēci sildīji garīgās verdzības salnā,
Un cilvēce atmaksu deva tev – Golgatas kalnā¹.

---

¹ *Golgata* – Jaunajā Derībā: Jēzus krustā sišanas vieta Jeruzalemē vai tās tuvumā.

* * *

Daudz varam runāt un spriest, kāds uzdevums
cilvēka dzīvei,
Tomēr pie gala nekad netiksim, tici man, draugs.
Skaidrību mirstīgam prātam ir slēpusi augstāka vara;
Cerēt un minēt var daudz, saprast un zināt – neko.

DIEVBIJĪGO APMIERINĀJUMS

Te pasaulē mokas un vaimanas valda,
Līdz nāve slēdz acis, tad rūpēm ir gals.
Tur tumšajā kapā ir atdusa salda,
Tur dusi, līdz sauks tevi eņģeļu balss
Uz jaukāku dzīvi, kad mirušie celsies
Un debesu valstībā līgsimību smelsies.

Mēs paliekam dzīvot, un mūs vēl gaida
Daudz asaras, sāpes un retums kāds prieks,
Jo ļaunumu milzums, daudz blēdības, naida, –
Viss spēks mums ir veltīgs tiem pretī un lieks.
Cik laimīgs ir tas, kas sasniedzis ostu
Un nejūt vairs mokas un dzīvības postu.

* * *

Es atminos rožainos laikus
Un meiteņu līgsmajos vaigus,
Un puķēm raibotās lejas,
Un jautrības, smieklus un dejas.
Cik skaisti bij zudušie tēli,
Un sirdij tik žēli, tik žēli.

Es atminos, spēki reiz cēlās
Un gudrību avotus smēlās,
Bet zinību spožajā gaismā
Tik vairojās šaubības plaisma.
Sen kapā dus nodomi cēli,
Un sirdij tik žēli, tik žēli.

Nu aukstajā gaismā es jūtu,
Cik laimīgs, ja bērns vēl es būtu,
Vēl dzīvotu cerībās drošās
Un laimības ielejās košās;
Bet atpakaļ doties jau vēli,
Un sirdij tik žēli, tik žēli.